



## EDİTÖRÜN NOTU

### Kadın Sağlığı ve GETAT Uygulamaları

\*Prof. Dr. Levent ÖZTÜRK

Sağlık, bireyin fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan tam iyilik halidir. Bu tanım kadın sağlığı için de sınırları oluşturmaktadır. Kadın sağlığı denildiğinde sadece jinekolojik sorunlar, infertilite, menopoz, gebelik, doğum ya da meme sağlığı boyutları düşünülmemeli, bütüncül olarak kadın fiziksel, ruhsal ve sosyal açılardan ele alınmalıdır. Diğer yandan kadın sağlığını etkileyen faktörlerin çoğu (menarş, erken yaş gebelik, ileri yaş gebelik, sık gebelik, çok doğum, menopoz vs) doğurganlık ile ilişkilidir. Sağlık hizmetlerinin kadınlar ve erkekler için farklı düşünülmesi ve sunulması gerekliliğinin tartışıldığı günümüzde geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları (GETAT) alanında da kadın sağlığına yönelik daha fazla araştırmanın yapılması, bu tür düzenlemeler için kanıt değeri oluşturacaktır (1). Özellikle gebelik döneminde ilaç kullanımının bebek ve gebelik süreci üzerine olumsuz etkileri olabileceği düşüncesiyle kadınların GETAT uygulamalarına yöneldiği bilinmektedir (2). Anadolu Tıbbi Dergisi'nin bu sayısında kadın sağlığına yönelik iki önemli makale yer almaktadır. Bunlardan ilki jinekolojik kanser farkındalığını etkileyen faktörleri araştırmakta (3), diğeri ise dismenore tedavisinde geleneksel yöntemler de dahil olmak üzere ilaç dışı uygulamaları araştıran tez çalışmalarının bibliometrik analizini yapmaktadır (4). GETAT uygulamaları kadın sağlığına yönelik ülkemizde yaygın kullanılmakta, örneğin dismenore ve polikistik over sendromunda akupunktur, doğumda hipnoz, premenstrüel sendromda homeopati, doğum ağrısında refleksoloji ve müzik terapi uygulamaları dikkati çekmektedir (1). Kadın sağlığında GETAT uygulamaları konusunda özellikle hemşirelik ve ebelik bölümlerinin daha aktif bir rol oynadığı da görülmektedir. Bununla uyumlu olarak bu sayıda yer alan iki makalenin de ebelik bölümünden hazırlandığı dikkati çekmektedir. Bu çalışmaların okuyucunun ilgisini çekmesi yanı sıra kadın sağlığında geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarının etkinliğini araştıran yeni çalışmalar için itici güç oluşturmasını diliyoruz.

### KAYNAKLAR

- 1- Karadeniz H, Can Gürkan Ö. Women's health nursing in traditional and complementary medicine practices. J Educ Res Nurs 2022;19(4):472-477
- 2- Kılavuz M, Okumuş F. Geleneksel ve tamamlayıcı sağlık yaklaşımlarının gebelik semptomlarında kullanımı. Journal of Women's Health Nursing 2022;8(3):125-132
- 3- Karabaş M, Çoban A. Kadınların jinekolojik kanserlere yönelik farkındalıklarını etkileyen faktörler: Denizli ili örneği. Anadolu Tıbbi Dergisi 2024;3(2):1-10
- 4- Uzar Akça E, Amanak K. Dismenorede kullanılan nonfarmakolojik yöntemlerle ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. Anadolu Tıbbi Dergisi 2024;3(2):11-23